

YOUNG
ADULT

Am fost
cândva
monștri

SELECȚIA TITLURILOR YOUNG ADULT:
Laura Vladu

JENNIFER NIVEN

Am fost
cândva
monștri

Traducere din limba engleză și note de
Mihaela Apetrei

Editori:	Ilustrație copertă: © 2025 by Alexis Franklin
Magdalena Mărculescu	Design copertă: Trisha Previte
Silviu Dragomir	Foto autoare: Justin Conway
	Elemente grafice interior: Adobe Stock
Fondator:	Director producție:
Ion Mărculescu, 1994	Cristian Claudiu Coban
Director editorial:	Dtp:
Virginia Lupulescu	Răzvan Nasea
Redactare:	Corectură:
Carmen Botoșaru	Lorina Chițan

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
NIVEN, JENNIFER

Am fost cândva monștri / Jennifer Niven ; trad. din lb. engleză și note de Mihaela Apetrei. - București : Pandora M, 2026
ISBN 978-606-978-904-9
I. Apetrei, Mihaela (trad. ; note)
821.111

Titlul original: WHEN WE WERE MONSTERS

Autor: Jennifer Niven

Copyright © 2025 by Jennifer Niven

All rights reserved including the right of reproduction in whole or in part in any form. No part of this book may be used or reproduced in any manner for the purpose of training artificial intelligence technologies or systems.

This work is reserved from text and data mining (Article 4(3) Directive (EU) 2019/790).

This edition published by arrangement with Random House Children's Books, a division of Penguin Random House LLC

Fragmentul din poezia „Mad Girl's Love Song” a fost preluat din ediția *The Bell Jar* © copyright 1971 by Harper & Row.

Poezia „Visătoarea” de Penelope Niven a fost tradusă cu permisiunea fiicei sale, Jennifer Niven.

Poeziile lui Ness au fost traduse cu permisiunea autoarei acestora, Vanessa Cato (VCPoetry).

Copyright © Pandora M, 2026
pentru prezenta ediție

Pandora M face parte din Grupul Editorial TREI

O.P. 16, Ghișeu 1, C.P. 0490, București
Tel.: +4 021 300 60 90 ; Fax: +4 0372 25 20 20
e-mail: comenzi@edituratrei.ro
www.edituratrei.ro

ISBN: 978-606-978-904-9

Pentru James Earl Jones,
care m-a învățat despre memoria
oaselor și tăria sufletului

Pentru Van Shank,
profesorul meu din clasa a șasea, ale
cărui înțelepciune, umor și încredere
în imaginația mea au trecut dincolo de
zidurile școlii gimnaziale Westview
și m-au însoțit apoi în lumea largă

Pentru Lucy Kröll, care i-a spus
versiunii mele de la treisprezece ani că
destinul meu este să fiu scriitoare

Pentru Will Schwalbe, primul
meu editor, a cărui voce o aud
când scriu fiecare cuvânt

Pentru mama, mai ales

Și pentru profesorii de pretutindeni
care hrănesc cu râvnă visurile
noastre mari, nebunești

*Într-adevăr, vom fi monștri, respinși de restul lumii;
dar tocmai din acest motiv vom fi și mai uniți.*

Mary Shelley, Frankenstein

Z iua de dinainte s-o ucidem pe Meredith Graffam este calmă și senină. Ca Massachusetts vara, după ploaie. Cu miros de pământ, de flori și aer curat, proaspăt. O zi perfectă, însorită.

La lăsarea serii, niciunul dintre noi nu va merge în pădure cu gândul de a comite o crimă. Când te înconjoară atâta frumusețe, atâta opulență și hectare de privilegii, când ești tânăr și ai în față o mulțime de posibilități, e simplu să te convingi pe tine însuși că viața va fi mereu roz ca acum și nu se poate întâmpla nimic rău.

Campusul liceului „Brighton and Hove“ se găsește la capătul unei alei lungi și late, mărginite de copaci înalți până la cer, înconjurate de pădure și de marea care sclipește undeva, în depărtare. Colectivul de elevi este alcătuit în cea mai mare parte — persoanele de față se exclud — din vlăstarele celor foarte bogați și de succes, care-și permit să le trimită oriunde în lume, dar au ales să le expedieze aici, în pădurile din nord-estul statului Massachusetts.

Însă, ca fiecare loc preaminunat, și aici adastă pe la granițe întunericul. Vrajitorul de după perdea. Tabloul

din mansardă. Ascunsul. Îl simți prezent aici, în hărțuirea elevilor din clasa a noua, nelipsită în fiecare toamnă. În competiția feroce dintre elevi. În pădurile din împrejurimi unde, în fiecare an, în ianuarie, timp de șaisprezece zile, opt dintre cei mai buni și mai străluciți elevi ai școlii sunt aleși pe sprânceană să locuiască și să studieze alături de o personalitate celebră, faimoasă în întreaga lume, la conacul Moss, casa mare și veche a lui Moss Hove, fondatorul școlii.

La „Brighton and Hove“ nu avem societăți secrete. Avem, în schimb, Stagiul de Ianuarie cu propria elită, o organizație de foști și actuali elevi cam tocilari — echivalentul nostru pentru desemnarea celor aleși. Toată lumea e dornică să-și facă *relații puternice cu personaje ilustre*, pe care stagiul ni le promite, în afara acestor ziduri. În viețile noastre *reale*. În viețile noastre *viitoare*.

Construit în 1916, campusul Moss este înconjurat de zece mii de acri de pădure virgină — cunoscută oficial drept Pădurea Murton și neoficial drept Pădurea Morții — cu porțiuni întinse de copaci seculari și cărări de pământ, toată în proprietatea școlii. Dacă nu sunt îndeajuns de norocoși încât să fie aleși pentru Stagiul de Ianuarie, cei mai mulți dintre elevi nu se avântă prea departe în Pădurea Murton. În 1995 a fost ucisă acolo o elevă de șaptesprezece ani, o tragedie — o pată — pe care școala n-a uitat-o niciodată.

Asta dovedește că oriunde se pot întâmpla lucruri rele, chiar și într-un campus atât de frumos precum cel de

la „Brighton and Hove“. Chiar și într-o seară răcoroasă și înstelată de ianuarie. Chiar și nouă, celor patru.

Effy, orfana care nu crede în fantome, dar este bântuită de ele.

Isaac, moștenitorul care duce lumea pe umerii săi.

Vanessa, mimoza sensibilă care nu s-a simțit nicio dată aparținând acestui loc.

Și Arlo, fiul rătăcitor care s-a întors la școala pe care-o părăsise cu doi ani în urmă.

Înainte ca Meredith Graffam, *acea* Meredith Graffam, să sosească la „Brighton and Hove“, eram doar patru persoane ca oricare altele. Ea a fost cea care ne-a adus laolaltă. Și cea care a încercat să ne despartă.

Iar mâine va muri.

O să-mi fie dor de ziua de azi — ziua de *dinainte* —, de această zi însorită, liniștită și senină ca albastrul cerului, precum Massachusetts vara, după ploaie. Sau, și mai bine, o să tânjesc după cum eram acum trei săptămâni. După începutul unui nou an, pe când Graffam încă trăia, iar eu nu știam despre ce să scriu, fiindcă singurul lucru care mi se întâmplase vreodată era prea dureros. Aveam o nevoie disperată de material creativ, de o poveste doar a mea. Și acum o am.

Iat-o!

BRIGHTON AND HOVE

ACADEMIA PREGĂTITOARE

Parkerton, Massachusetts

15 decembrie

Dragă Effy Green,

Te felicităm pentru alegerea ta ca participant la Stagiul de Ianuarie anual al B&H, din seria „Invitați artiști“. Având în vedere că n-au fost disponibile decât opt locuri, competiția pentru ele a fost acerbă și ar trebui să fii foarte mândră de munca și talentul tău.

Tema din acest an va fi „Povestiri imersive“. Pe parcursul acestei experiențe de șaisprezece zile, vei locui la reședința Moss alături de Artista Invitată, autoare de bestsellere, aflată pe primul loc în topul *New York Times*, actriță laureată cu Premiul Oscar, regizoare, scenaristă și dramaturgă laureată cu Premiul Tony, Meredith Graffam.

După terminarea stagiului, unul dintre voi va fi premiat cu o bursă de 15 000 de dolari și cu șansa de a i se publica sau ecraniza lucrarea, în domeniul sau genul respectiv.

Stagiul de Ianuarie începe miercuri, 7 ianuarie, și se termină joi, 22 ianuarie. Te rugăm să ajungi la destinație pe 7 ianuarie. Vei primi pe e-mail informațiile despre transport.

De asemenea, te rugăm să ai în vedere că acordul de confidențialitate și scutirea trebuie semnate, legalizate și restituite către noi înainte de sosirea ta la Moss. Aceste acte sunt necesare pentru a proteja atât propria ta lucrare, cât și munca Artistei Invitate, și pentru a avea acordul tău să fii filmată sau înregistrată, în cazul în care se ivește această oportunitate. Dacă ai întrebări cu privire la aceste documente sau la experiența din stagiu, nu ezita să ne contactezi.

Te așteptăm pe 7 ianuarie!

Cu sinceritate,

Scott Booker

Decan

prima
săptămână

Povestiri Imersive

Miercuri, 7 ianuarie — Duminică, 11 ianuarie

SESIUNEA ÎNTÂI

- Lasă deoparte temerile și inhibițiile!
- Fă tot ce e necesar pentru a ieși în evidență!
- Bazează-te pe punctele tale tari!
- Nu scăpa din vedere genericul de final — ce vei face ca să fii ultimul rămas în picioare?
- Dacă n-ai o poveste, creează-ți-o!

În comerț și în industrie, toată lumea fură. Eu însumi am furat multe. Însă eu știu cum să fur.

Thomas Edison

Effy

MIERCURI, 7 IANUARIE

Arunc o privire în urmă, prin geamul din spate al microbuzului, dar nu mai văd strălucirea îndepărtată a campusului. Chiar și cu lumini aprinse, Pădurea Murton este locul cel mai întunecat din lume.

Prin contrast, casa Moss se ivește ca o siluetă caldă și primitoare proiectată pe fundalul cerului, cocoțată în vârful unei stânci aplecate peste mare. Cu cele patruzeci de camere și peste o mie trei sute de metri pătrați, frumusețea ei matură mă face să mă gândesc la toate casele celebre din romane. Manderley. Thornfield Hall. Wuthering Heights¹.

Toți șapte ne-am petrecut drumul cu microbuzul cocoșați deasupra ecranelor telefoanelor mobile, încercând să profităm cât mai mult de rețea, cât timp o mai avem încă. Decanul Booker virează pe aleea de acces și

1 Conace din romanele *Rebecca* de Daphne du Maurier, *Jane Eyre* de Charlotte Brontë, respectiv, *La răscruce de vânturi* de Emily Brontë.

pietrișul scrâșnește sub roțile microbuzului, apoi oprește motorul.

Preț de o clipă, rămânem cu toții nemișcați, uitând de telefoane, zgâindu-ne la casa din fața noastră. Ca orice elev respectabil din „Brighton and Hove“, auzisem și eu tot felul de povești din Stagiul de Ianuarie, acea râvnită experiență de care se bucură doar câțiva aleși. Stagiul de Ianuarie, care ne spune atât nouă, cât și tuturor celorlalți că suntem vizionarii generației noastre, cei meniți să schimbe lumea prin arta lor.

— Am ajuns, spune cineva, iar eu mai mult simt aceste cuvinte decât le aud.

Ușile microbuzului se deschid, lăsând să intre un val de aer rece. Ness începe să-și adune catrafusele care, în deplin stil Ness, au explodat pe toată bancheta.

— Asta nu-mi place mie la iarnă, spune ea. Treaba cu înăuntru și afară. Cald. Rece. Cald. Rece. Înfofolitul din cap până-n picioare, ca un pinguin.

Chiar și când se plânge, Ness pare veselă. Este unul dintre lucrurile care-mi plac cel mai mult la ea. Relaxarea. Bucuria.

Unul câte unul, colegii mei de clasă coboară din microbuz. Eu mai rămân puțin înăuntru, întrebându-mă brusc de ce-am venit, dorindu-mi mai degrabă să fiu acasă, cu Buni, prin minte trecându-mi o mie de lucruri:

Acesta e ultimul tău an la Brighton and Hove.

Ți-au mai rămas doar cinci luni de școală.

Dacă tu și Ness o să mergeți la facultăți diferite și n-o să mai fiți prietene?